TVORBA MAP ZNEČIŠTĚNÍ OVZDUŠÍ A OCENĚNÍ NEJISTOTY NA EVROPSKÉ A ČESKÉ ÚROVNI

Jan Horálek*, Markéta Schreiberová, Pavel Kurfürst

*Český hydrometeorologický ústav (ČHMÚ), Praha, Česká republika; *Mail autora pro korespondenci: jan.horalek@chmi.cz .*

ČHMÚ

European Environment Agency
European Topic Centre on Waste and Materials in a Green Economy

Evropské středisko pro ovzduší (ETC/ATNI), jehož součástí je ČHMÚ, je řešitelem projektu "Prostorová imisní data" pro evropskou agenturu životního prostředí (EEA). Mezi důležité úkoly tohoto projektu patří jednak rutinní tvorba map znečištění ovzduší, jednak další rozvoj interpolačních metod. Důležitým prvkem je i ocenění nejistoty map. Mapy jsou následně používány mj. pro hodnocení dopadů na zdraví obyvatel a na vegetaci. Podobný postup pro tvorbu map znečišťujících látek je používán i při rutinní tvorbě českých map do grafické ročenky ČHMÚ. Pro zpracování dat je používán software ArcGIS.

OBECNÉ SCHÉMA pro tvorbu map a hodnocení dopadů

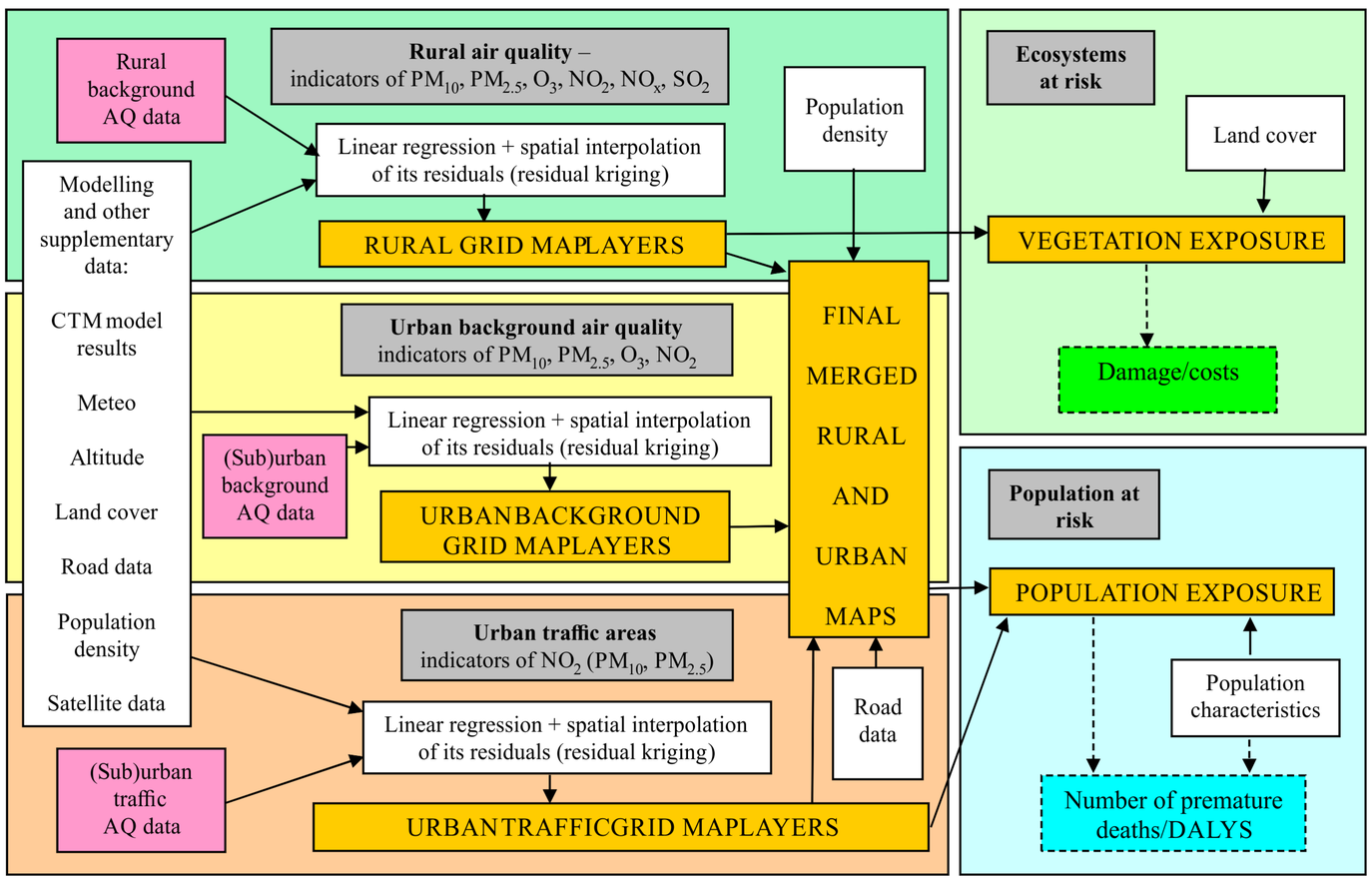

VSTUPNÍ DATA

Primární data: Imisní data naměřená na stanicích (resp. na jejich základě spočtené dlouhodobé parametry), zdroj - databáze AirBase, ISKO. Veličiny: PM_{10}, $PM_{2,5}$, benzo[*a*]pyren, ozon, NO_2, NO_x, SO_2 aj.

Doplňková data: Výstup z rozptylového modelu EMEP (a SYMOS, CAMx), nadmořská výška (GMTED), hustota obyvatel (JRC, ORNL, ČSÚ), příp. meteorolog. veličiny – rychlost větru, slun. záření (ECMWF), CORINE Land Cover 2012 (EEA), dopravní data (PBL), satelitní data OMI (NASA).

A. Interpolační metody využívající pouze data z měřicích stanic – především naměřená imisní data

1. Metoda vážení převrácenou hodnotou vzdálenosti (IDW) – jednoduchá deterministická metoda

2. Geostatistické metody – využita statistická struktura imisního pole; různé druhy krigingu

analýza dat – např. typ rozdělení, proložení semivariogramu (využita stand. chyba odhadu, čili RMSE

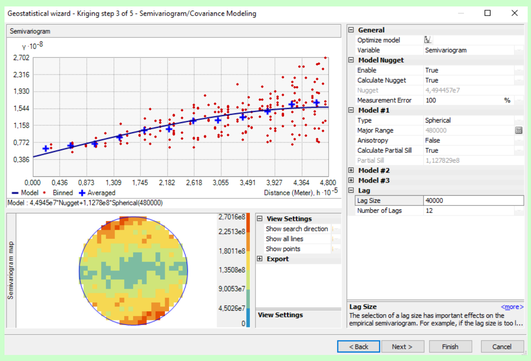

Obr. 1 Empirický semivariogram automaticky proložený sférickou křivkou, AOT40 pro lesy (2017, venkovské oblasti, evropské měřítko).

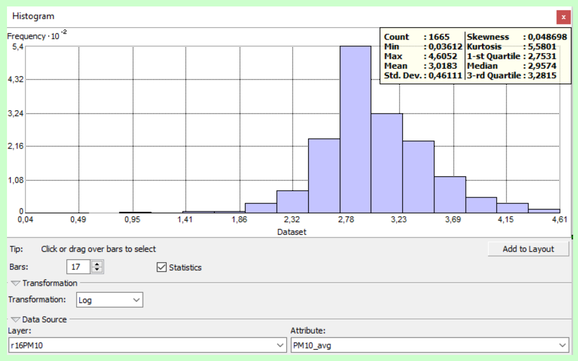

Obr. 2 Histogram hodnot ročního průměru PM_{10}, po logaritmické transformaci (r. 2016, venkovské a městské oblasti, evropské měřítko)

obyčejný kriging – uvažován statistický model $Z(s) = \mu + \eta(s) + \varepsilon(s)$; použito proložení variogramu:

kde $Z(s_i)$ jsou naměřená imisní data, $i=1,..N$; $\hat{Z}(s_0)$ je interpolovaná hodnota; N je počet použitých stanic; $\lambda_1, \ldots, \lambda_N$ jsou váhy spočtené na základě odhadnutého semivariogramu.

obyčejný cokriging (použity doplňkové parametry), **lognormální kriging, lognormální cokriging**

B. Kombinace naměřených a doplňkových dat – doplňková data poskytují plné pokrytí: výstup z rozptyl. modelu, nadm. výška, meteor. data (sluneční záření, rychlost větru), emise

Lineární regresní model plus interpolace jeho reziduí – interpolace reziduí prováděna pomocí různých interpol. metod, tak jak jsou popsány v sekci „A" (např. IDW, kriging, ...).

$$\hat{Z}(s_0) = c + a_1.X_1(s_0) + a_2.X_2(s_0) + \ldots + \eta(s_0)$$

kde $\hat{Z}(s_0)$ *je odhadnutá imisní hodnota v bodě* s_o,
$X_1(s_0), X_2(s_0), \ldots$ *jsou hodnoty jednotlivých doplňkových veličin v bodě* s_o,
$c, a_1, a_2,$ *jsou parametry lin. regresního modelu spočteného v bodech měření na základě dat v těchto bodech,*
$\eta(s)$ *je prostorová interpolace reziduí lineárního regresního modelu spočteného v bodech měření .*

Porovnání různých metod interpolace

- pro venkovská a městská území zvlášť.

Pomocí **crossvalidace** (interpolace spočtena vždy bez jedné stanice, opak. pro všechny body) => objektivní míra kvality metody.

Spočteny různé statistické parametry, zejm. RMSE (čím je menší, tím je odhad lepší).

$$RMSE = \sqrt{\frac{1}{N}\sum_{i=1}^{N}(Z(s_i) - \hat{Z}(s_i))^2} \quad \text{kde}$$

$Z(s_i)$ je naměřená imisní hodnota v *i*-tém bodě (stanici), je odhad v *i*-tém bodě pomocí ostatních stanic,
N je počet stanic.

OCENĚNÍ NEJISTOTY

A. Křížové ověřování (cross-validace)

- ocenění nejistoty mimo místa měření

Pomocí statist. parametrů (RMSE), grafů.

B. Prosté porovnání naměřených a odhadnutých hodnot

- nejistota v místech měření: je dána jednak shlazením při interpolaci, jednak plošným zprůměrováním do gridu.

C. Prostorová mapa nejistot

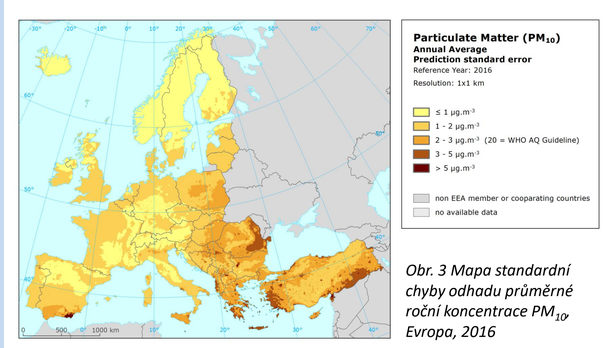

Obr. 3 Mapa standardní chyby odhadu průměrné roční koncentrace PM_{10}, Evropa, 2016

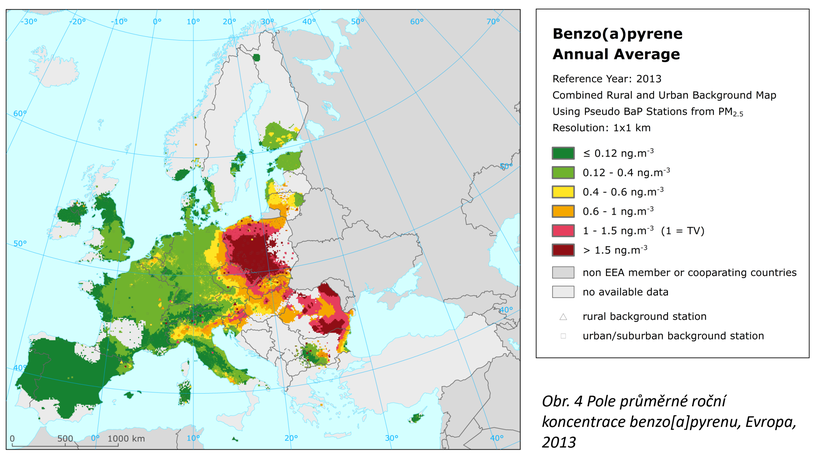

Obr. 4 Pole průměrné roční koncentrace benzo[a]pyrenu, Evropa, 2013

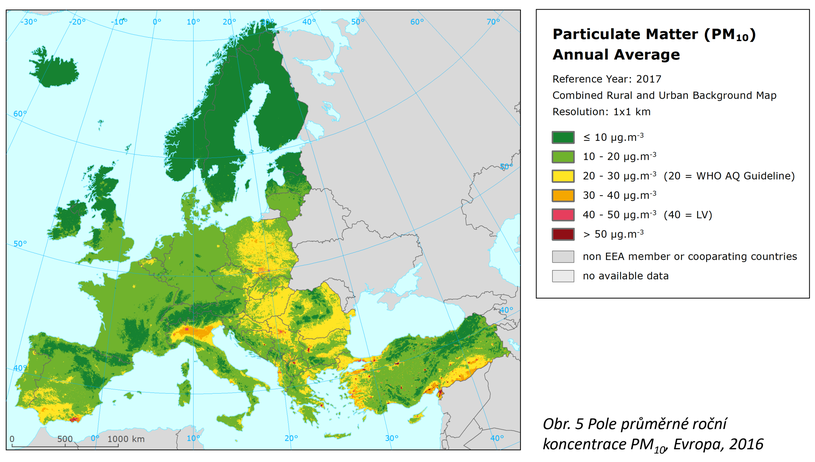

Obr. 5 Pole průměrné roční koncentrace PM_{10}, Evropa, 2016

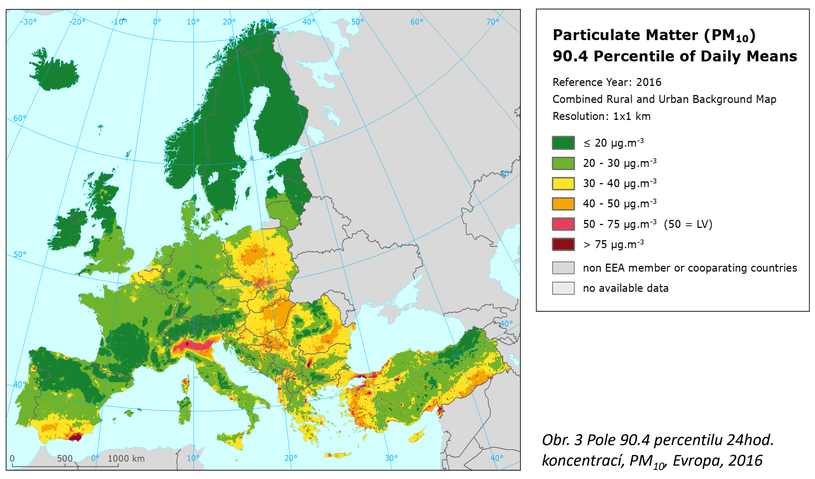

Obr. 3 Pole 90.4 percentilu 24hod. koncentrací, PM_{10}, Evropa, 2016

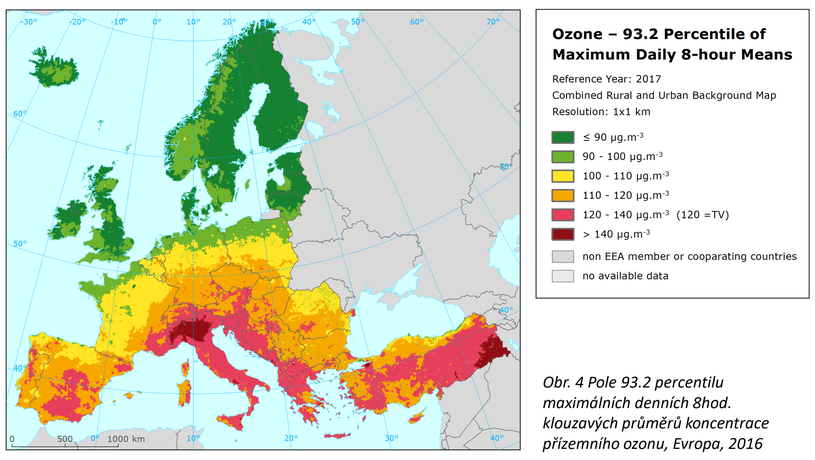

Obr. 4 Pole 93.2 percentilu maximálních denních 8hod. klouzavých průměrů koncentrace přízemního ozonu, Evropa, 2016

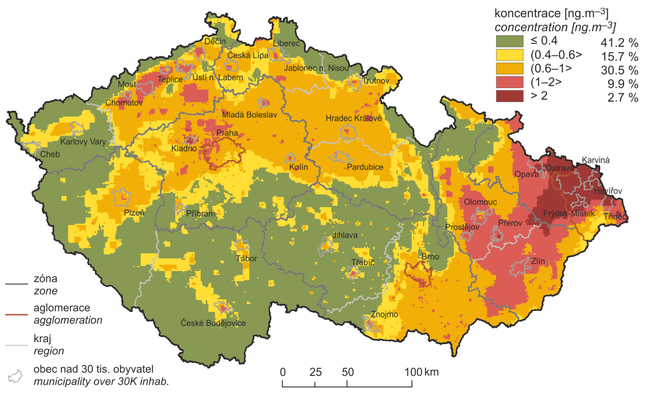

Obr. 8 Pole roční průměrné koncentrace benzo[a]pyrenu, Česká republika, 2018

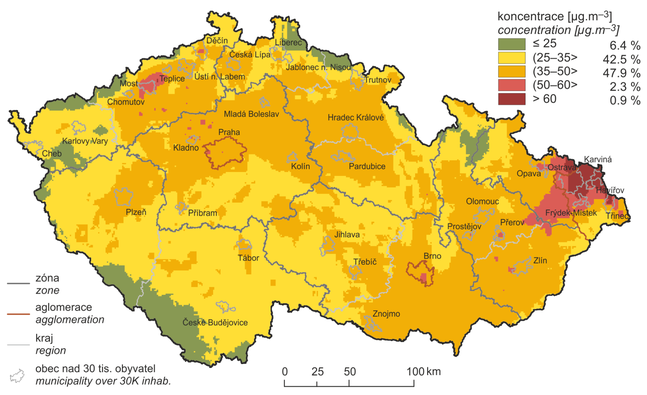

Obr. 9 Pole 36. nejvyšší 24hod. koncentrace PM_{10}, Česká republika, 2018

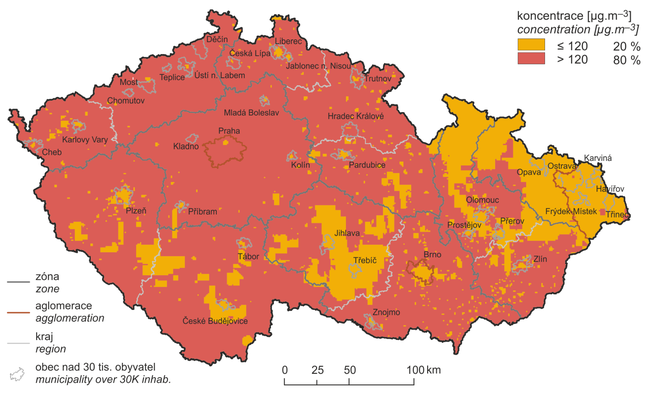

Obr. 10 Pole 26. nejvyššího maximálního denního 8hod. klouzavého průměru koncentrace přízemního ozonu v průměru za 3 roky, Česká republika, 2016–2018

HODNOCENÍ DOPADŮ

Expoziční tabulky - imisní mapy jsou kombinovány s gridem hustoty populace v rámci rozlišení 1x1 km². V případě znečišťujících látek PM_{10}, $PM_{2.5}$ a NO_2 je zohledňováno osídlení v oblastech silně zatížených dopravou pomocí dopravní mapové vrstvy a dopravních dat.

=> následně odhad dopadů na zdraví

Country		Population [inhbs. 1000]	Ozone, 93.2 percentile of max. daily 8-h means, exposed population [%] < 90 µg.m-3	90 - 100 µg.m-3	< TV 100 - 110 µg.m-3	110 - 120 µg.m-3	> TV 120 - 140 µg.m-3	> 140 µg.m-3	Population-weighted conc. [µg.m-3]
Albania	AL	2 876		9.9	47.9	41.7	0.5		107.7
Andorra	AD	72			76.8	22.7	0.5		109.2
Austria	AT	8 700		0.6	31.1	67.3	1.1		111.8
Belgium	BE	11 311	1.8	46.7	46.4	5.1			100.2
Bosnia & Herzegovina	BA	3 516		4.3	90.2	5.6			105.2
Bulgaria	BG	7 154	8.7	49.2	39.7	2.3	0.0		98.7
Croatia	HR	4 191		0.9	53.5	42.7	3.0		109.5
Cyprus	CY	1 184		3.3	80.1	14.8	1.8		105.0
Czechia	CZ	10 554			9.2	90.5	0.3		114.7
Denmark	DK	5 707	1.0	91.1	7.8	0.0			95.3
Estonia	EE	1 316	16.8	82.7	0.5				92.6
Finland	FI	5 487	54.9	45.1	0.0				88.8
France (metropolitan)	FR	64 561	5.7	27.1	38.8	21.4	7.0	0.0	104.8
Germany	DE	82 176		1.8	37.1	60.1	1.0		110.7
Greece	GR	10 784		5.1	24.1	35.1	35.5	0.3	115.8
Hungary	HU	9 830		1.6	90.9	7.5			106.2
Iceland	IS	333	100						78.3
Ireland	IE	4 726	96	3.9	0.0				84.4
Italy	IT	60 666	0.1	3.3	24.2	24.4	29.7	18.3	122.1
Latvia	LV	1 969		62.8	34.4	2.8			99.0
Liechtenstein	LI	38				93	7.1		117.3
Lithuania	LT	2 889		87.3	12.7	0.0			98.1
Luxembourg	LU	576		52.3	45.1	2.6			99.6
Malta	MT	450			89.9	9.4	0.7		106.5
Monaco	MC	38					100		120.2
Montenegro	ME	622		14.4	65.8	19.8			106.3
Netherlands	NL	16 979	1.2	48.0	44.3	6.5			100.9
North Macedonia	MK	2 071	18.0	61.6	16.5	3.7	0.3		95.2
Norway	NO	5 211	91.6	8.4	0.0				84.0
Poland	PL	37 967	0.3	5.7	42.1	51.8	0.0		109.2
Portugal (excl. Az, Mad.)	PT	9 839	2.5	12.2	53.5	29.6	2.2		107.0
Romania	RO	19 760	46.5	39.2	13.7	0.7	0.0		90.4
San Marino	SM	33				95.5	4.5		118.0
Serbia (incl. Kosovo*)	RS	8 848	29.5	18.3	47.0	5.3	0.0		96.9
Slovakia	SK	5 426		0.1	65.0	34.9			109.0
Slovenia	SI	2 064			41.3	55.9	2.7		111.9
Spain (excl. Canarias)	ES	44 305	3.2	18.4	24.1	41.7	12.7		109.7
Sweden	SE	9 851	37.9	59.2	2.9	0.0			90.7
Switzerland	CH	8 327			4.4	83.0	11.8	0.8	117.3
Turkey	TR	78 741	20.8	13.7	30.6	25.9	8.7	0.2	102.7
United Kingdom (& dep.)	UK	65 383	93.8	6.1	0.1				84.1
Total		**616 531**	**18.2**	**15.6**	**29.3**	**28.5**	**6.6**	**1.9**	**104.5**
			33.7		**57.8**		**8.5**		
Total without Turkey		**537 790**	**17.8**	**15.8**	**29.1**	**28.9**	**6.4**	**2.1**	**104.8**
			33.6		**57.9**		**8.4**		
EU-28		**505 806**	**17.4**	**16.0**	**28.9**	**29.0**	**6.6**	**2.2**	**105.0**
			33.4		**57.9**		**8.8**		
Kosovo*	KS	1 772	64.8	16.9	14.5	3.7	0.0		89.0
Serbia (excl. Kosovo*)	RS	7 076	20.8	18.6	54.9	5.7			98.9

(*) under the UN Security Council Resolution 1244/99

Country		Population [inhbs. 1000]	$PM_{2.5}$ annual average, exposed population [%] < LV_{2020} < 5 µg.m-3	5 - 10 µg.m-3	< LV 10 - 15 µg.m-3	15 - 20 µg.m-3	> LV_{2020} 20 - 25 µg.m-3	> LV > 25 µg.m-3	Population weighted conc. [µg.m-3]
Albania	AL	2 876		0.4	14.9	17.2	30.1	37.4	22.3
Andorra	AD	72		1.8	98.2				12.1
Austria	AT	8 700	0.6	18.7	76.6	4.1			12.0
Belgium	BE	11 311		4.9	86.8	8.3			12.7
Bosnia & Herzegovina	BA	3 516		2.6	15.5	10.5	11.6	59.8	28.7
Bulgaria	BG	7 154		6.9	7.8	17.8	34.5	33.0	22.3
Croatia	HR	4 191		6.3	24.1	23.4	24.0	22.2	19.4
Cyprus	CY	1 184			100.0				13.7
Czechia	CZ	10 554		1.1	23.2	63.2	9.7	2.8	16.6
Denmark	DK	5 707	0.8	81.0	18.3				9.2
Estonia	EE	1 316	13.3	86.7					5.9
Finland	FI	5 487	49.4	50.6					5.1
France (metropolitan)	FR	64 561	0.3	33.0	66.7				10.9
Germany	DE	82 176	0.0	9.5	86.7	3.7			11.6
Greece	GR	10 784		1.2	17.8	39.6	25.5	15.9	19.6
Hungary	HU	9 830			13.7	76.5	9.8		17.5
Iceland	IS	333	39.4	60.6					4.8
Ireland	IE	4 726	20.9	77.4	1.7				6.8
Italy	IT	60 666	0.0	6.6	39.8	28.2	15.5	9.9	16.6
Latvia	LV	1 969		45.0	36.4	18.7			10.9
Liechtenstein	LI	38		12.2	87.8				10.3
Lithuania	LT	2 889		25.3	57.4	17.3			11.8
Luxembourg	LU	576		14.2	85.8				11.4
Malta	MT	450			100.0				11.1
Monaco	MC	38			100.0				14.3
Montenegro	ME	622		9.3	13.2	25.4	36.9	15.1	20.3
Netherlands	NL	16 979		0.8	99.2				11.3
North Macedonia	MK	2 071		0.5	2.6	2.2	9.8	84.9	34.6
Norway	NO	5 211	38.2	55.4	6.4				5.9
Poland	PL	37 967		0.0	15.5	29.5	37.6	17.4	20.6
Portugal (excl. Az., Mad.)	PT	9 839	0.2	88.4	11.3				8.3
Romania	RO	19 760		3.1	33.3	40.5	22.4	0.6	16.8
San Marino	SM	33		1.9	69.8	28			14.3
Serbia (incl. Kosovo*)	RS	8 848		0.5	8.5	13.1	17.4	60.5	25.1
Slovakia	SK	5 426		0.0	24.3	50.8	24.1	0.9	17.6
Slovenia	SI	2 064		3.3	39.4	45.7	11.6		16.0
Spain (excl. Canarias)	ES	44 305	0.2	37.0	53.9	8.7	0.1	0.0	11.1
Sweden	SE	9 851	41.9	58.1					5.7
Switzerland	CH	8 327	1.3	33.7	64.5	0.6			10.1
United Kingdom (& dep.)	UK	65 383	1.9	51.1	47.0				9.5
Total		**537 790**	**2.2**	**22.5**	**48.6**	**13.6**	**7.8**	**5.4**	**13.4**
			24.6		**62.2**		**13.2**		
EU-28		**505 806**	**1.9**	**22.7**	**50.2**	**14.0**	**7.6**	**3.6**	**13.1**
			24.6		**64.2**		**11.3**		
Kosovo*	KS	1 772		0.0	8.1	9.7	9.2	73.1	27.1
Serbia (excl. Kosovo*)	RS	7 076		0.6	8.7	13.9	19.4	57.5	24.6

(*) under the UN Security Council Resolution 1244/99

Country		Population [inhbs. 1000]	PM_{10}, 90.4 percentile of daily means, exposed population [%] < LV < 20 µg.m-3	20 - 30 µg.m-3	30 - 40 µg.m-3	> LV 40 - 50 µg.m-3	50 - 75 µg.m-3	> 75 µg.m-3	Pop. weighted conc. [µg.m-3]
Albania	AL	2 876	0.0	3.0	10.8	10.4	49.7	26.1	62.2
Andorra	AD	72	0.1	0.1	2.1	88.0	9.7		47.2
Austria	AT	8 700	6.8	39.0	50.0	4.1	0.0		30.1
Belgium	BE	11 311	0.2	7.8	83.7	8.3			34.4
Bosnia & Herzegovina	BA	3 516	0.1	7.0	10.7	7.7	16.8	57.7	81.2
Bulgaria	BG	7 154	0.2	3.5	8.4	8.4	55.3	24.1	63.4
Croatia	HR	4 191	0.3	6.8	19.9	11.9	55.1	6.0	54.3
Cyprus	CY	1 184		11.8	7.0	81.3			54.0
Czechia	CZ	10 554	0.2	9.4	60.1	21.9	8.4		38.9
Denmark	DK	5 707	2.4	96.9	0.7				24.7
Estonia	EE	1 316	45.1	54.9					19.7
Finland	FI	5 487	85.5	14.5					16.1
France (metropolitan)	FR	64 561	5.7	50.5	43.6	0.2	0.1		28.9
Germany	DE	82 176	0.9	83.6	15.4	0.1			27.9
Greece	GR	10 784		1.7	19.1	32.4	38.7	8.2	51.7
Hungary	HU	9 830		0.0	14.5	72.3	13.2		46.0
Iceland	IS	333	98.7	1.3					16.8
Ireland	IE	4 726	35.4	64.6					21.4
Italy	IT	60 666	0.4	9.6	38.6	23.2	24.3	3.9	44.4
Latvia	LV	1 969	17.3	58.8	23.9				27.2
Liechtenstein	LI	38	4.1	95.9					25.8
Lithuania	LT	2 889	2.9	38.0	59.0				30.1
Luxembourg	LU	576	0.0	82.9	17.1				28.1
Malta	MT	450			2.5	97			44.7
Monaco	MC	38			100				36.3
Montenegro	ME	622	0.9	12.6	8.6	11.0	59.3	7.6	54.9
Netherlands	NL	16 979		55.2	44.8				29.7
North Macedonia	MK	2 071	0.0	1.3	2.0	1.6	29.0	66.1	93.0
Norway	NO	5 211	53.5	40.0	6.5				19.3
Poland	PL	37 967	0.0	2.7	24.0	25.7	46.3	1.3	49.5
Portugal (excl. Az., Mad.)	PT	9 839	2.6	62.4	34.3	0.6	0.1		28.6
Romania	RO	19 760	0.4	6.8	32.3	33.0	27.4		43.9
San Marino	SM	33		4.5	63.4	32			39.2
Serbia (incl. Kosovo*)	RS	8 848	0.0	3.1	6.9	8.8	47.4	33.8	66.3
Slovakia	SK	5 426	0.0	0.8	50.2	25.9	23.0		43.3
Slovenia	SI	2 064	0.1	10.1	34.6	24.1	31.2		43.4
Spain (excl. Canarias)	ES	44 305	3.0	37.0	45.9	12.4	1.0	0.7	32.8
Sweden	SE	9 851	45.2	54.8	0.0				19.6
Switzerland	CH	8 327	8.6	59.3	31.5	0.6			27.4
Turkey	TR	78 741	1.5	10.2	8.4	6.2	14.9	58.8	73.9
United Kingdom (& dep.)	UK	65 383	9.0	80.7	10.3				27.1
Total		**616 531**	**4.8**	**38.0**	**26.1**	**9.9**	**11.9**	**9.3**	**40.2**
			78.8			**21.2**			
Total without Turkey		**537 790**	**5.3**	**41.8**	**28.5**	**10.4**	**11.5**	**2.5**	**35.7**
			86.0			**14.0**			
EU-28		**505 806**	**4.9**	**42.9**	**29.5**	**10.8**	**10.8**	**1.2**	**34.7**
			88.0				**12.0**		
Kosovo*	KS	1 772	0.0	2.3	8.0	6.0	15.7	68.0	73.9
Serbia (excl. Kosovo*)	RS	7 076	0.0	3.3	6.7	9.5	55.1	25.4	64.4

(*) under the UN Security Council Resolution 1244/99

Odkazy

[1] Cressie N. (1993). Statistics for spatial data. Wiley series, New York.

[2] Horálek J., Schreiberová M., de Leeuw F., Kurfürst P., de Smet P., Schovánková J. (2018). ETC/ACM Report 2018/8: European air quality maps for 2016. http://www.eionet.europa.eu/etcs/etc-atni/products/atni-reports

[3] Znečištění ovzduší na území České republiky 2018, ČHMÚ, Praha. http://portal.chmi.cz/files/portal/docs/uoco/isko/grafroc/18groc/gr18cz/Obsah_CZ.html